

Pr. 325/2023
CAD

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

NATIONAL ANTICORRUPTION
CENTRE OF THE REPUBLIC OF
MOLDOVA

Adresa: MD-2004, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198, mun. Chișinău, Republica Moldova
tel. (+373) 22-25-72-94, email: secretariat@cna.md

Nr. 06/2/16222 din 13.10.2023

La nr. 325 din 27.09.2023

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (Legea nr.140/2001 și Legea nr.199/2010).

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 3 (trei) file.

Director

Digitally signed by Rusu Iulian
Date: 2023.10.13 17:18:55 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Iulian RUSU

Ex: Daniela Carbuni, Tel. 022 257-421

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	2617
"16" 10	2023
Ora	

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO23/9110 din 13.10.2023

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (Legea nr. 140/2001 și Legea nr.199/2010)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este un grup de Deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul și nota informativă au fost plasate pentru consultare publică pe pagina web oficială a Parlamentului, astfel fiind asigurat accesul părților interesate la proiect, potrivit prevederilor statuate la art.8 lit.b) din Legea nr.239/2008.. Prin urmare, se consideră că rigorile de asigurare a transparenței decizionale au fost respectate de către autor.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative „[...] *elaborarea proiectului a fost condiționată de complexitatea sarcinilor care stau în fața Conducătorilor Inspectoratului de Stat al Muncii în perioada reformării Instituției și investirea acesteia cu noi atribuții. Astfel, se propune ca funcția Directorului Inspectoratului de Stat al Muncii să devină funcție de demnitate publică, similar cu funcția de Director al Serviciului Fiscal de Stat și a Serviciului Vamal.*”

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune modificarea Legii nr. 140/2001 privind Inspekția Muncii și Legii nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, în vederea stabilirii statutului de funcție de demnitate publică pentru funcția de director al Inspectoratului de Stat al Muncii.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prevederile proiectului promovează interesul titularului funcției de director al Inspectoratului de Stat al Muncii, bucurându-se de beneficiile reglementate de Legea nr.199/2010, pentru deținerea funcției de demnitate publică, precum și responsabilitatea realizării misiunii Inspectoratului de Stat al Muncii, prin monitorizare la nivel național a respectării actelor normative în domeniul muncii și al securității și sănătății în muncă. Prin urmare, se constată că prevederile proiectului nu contravin interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.*

Argumentele invocate de autor în nota informativă justifică necesitatea elaborării proiectului, fiind întrunite cerințele art.30 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „*e) fundamentarea economico-financiară*”.

Implementarea în practică a normelor proiectului nu necesită alocarea mijloacelor financiare suplimentare din bugetul de stat, fapt menționat și de către autor în nota informativă.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului au fost identificate norme contradictorii dintre prevederile acestuia cu reglementările Legii nr.199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, unde potrivit actului normativ menționat actul de numire se semnează de Guvern, de Parlament, de Președintele Republicii Moldova, în limitele competenței lor, stabilite de Constituție și de alte legi, în timp ce la art.7 alin.(1) din Legea nr.140/2001 directorul se numește de ministru. Totodată, potrivit Legii nr.199/2010, în funcție de demnitar se numește pe perioada mandatului, care este de 4 ani sau un alt termen stabilit în legea specială. Respectiv, se constată că prevederile proiectului necesită a fi completate în corespundere cu actele normative conexe. Analiza detaliată este prezentată la compartimentul III al raportului.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Prevederile proiectului nu reglementează activitatea agenților publici și/sau a entităților publice.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

Art.I

Art.I. - La articolul 7, alineatul (1) din Legea nr.140-XV din 10 mai 2001 privind Inspekția Muncii [...] sintagma „funcție publică” în ambele cazuri se substituie cu textul „de demnitate publică”.

Obiecții:

Potrivit conținutului normei examinate, se propune modificarea statutului funcției de director al Inspectoratului de Stat al Muncii din „funcție publică” în „funcție de demnitate publică”.

În corespundere cu art.2 alin.(1) din Legea nr.199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, „Funcțiile de demnitate publică se instituie în temeiul actelor emise de Parlament, de Președintele Republicii Moldova și de Guvern, în limitele competenței lor, stabilite de Constituție și de alte legi.”

Totodată, la art.6 alin.(5) din Legea nr.199/2010 stabilește că numirea în funcție de demnitate publică se realizează din oficiu de către autoritatea competentă, fie la propunerea autorității/organului abilitat. Prin urmare, se relevă că nu ministrul muncii este responsabil de numirea directorului inspectoratului de Stat al Muncii, dar poate propune o candidatură, actul de numire fiind semnat de Guvern.

Astfel, este necesară modificarea art.7 din Legea nr.140/2001, cu stabilirea faptului directorul Inspectoratului este numit de către Guvern, la propunerea ministrului muncii.

Totodată, se constată la art.7 alin.(1) din Legea nr.199/2010 că demnitarul este numit pe un termen de 4 ani sau un alt termen stabilit prin Constituție sau prin legea specială ce reglementează activitatea acestui demnitar. Respectiv, se constată necesitatea stabilirii în actul normativ supus modificării, completarea art.I din proiect cu prevederi ce stabilesc termenul mandatului directorului Inspectoratului de Stat al Muncii.

Recomandări:

Se recomandă completarea art.I din proiect (art.7 alin.(1) din Legea nr.140/2001), prin precizarea autorității competente de semnarea actului de numire a directorului Inspectoratului de Stat al Muncii și stabilirea termenului mandatului pentru care este numit, în corespundere cu prevederile Legii nr.199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică.

Factori de risc:

- Lacună de drept
- Concurența normelor de drept
- Lipsa unor termene concrete/termene nejustificate/prelungirea nejustificată a termenilor

Riscuri de corupție:

- Generale
- Încurajarea sau facilitarea actelor de:
 - abuz de serviciu

IV. Concluzia expertizei

Proiectul de act normativ a fost elaborat în vederea modificării Legii nr. 140/2001 privind Inspekția Muncii și Legii nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, în vederea stabilirii statutului de funcție de demnitate publică pentru funcția de director al Inspectoratului de Stat al Muncii.

Rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate în Legea nr.239/2008, au fost respectate de către autor, fiind asigurat accesul părților interesate, în corespundere cu prevederile art.8 lit.b) din legea prenotată.

În conținutul prevederilor proiectului au fost identificate discrepanțe în raport cu prevederile Legii nr.

199/2010, în ce privește determinarea autorității responsabile de semnarea actului de numire a titularului funcției de director al Inspectoratului de Stat al Muncii, precum și omisiunea stabilirii termenului mandatului pentru care este acesta numit.

Prin urmare, se relevă necesitatea de completare a proiectului în vederea înlăturării deficiențelor constatate.

13.10.2023

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Daniela Carbuni , Inspector principal

Digitally signed by Carbuni Daniela
Date: 2023.10.13 15:15:07 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

